

F. t. l. vedr. miljøbeskyttelse og forskellige andre love

Bødeniveauet for overtrædelse af vilkår, herunder påbud efter miljøbeskyttelseslovens § 41, stk. 1, i tilfaldelser og godkendelser m.v. bør efter regeringens opfattelse i almindelighed i førstegangstilfælde være på minimum kr. 10.000. Afhængig af vilkårets karakter og formål kan bøden reguleres i opadgående eller nedadgående retning. Overtrædelse af vilkår, der i deres indhold og karakter kan sammenlignes med det, der reguleres i lovens øvrige bestemmelser, f.eks. § 19, § 27 eller § 71, bør også sanktioneres på linje hermed. Det er regeringens holdning, at det i sager, hvor der foreligger simpel uagtsomhed, bør anses som en skærpende omstændighed, hvis der er sket skade på miljøet eller der er en potentiel risiko herfor ved overtrædelse af vilkåret eller hvis overtrædelse af et vilkår er sket med økonomisk vinding for øje. Foreligger der forsæt eller grov uagtsomhed i en sag, hvor der er sket skade på miljøet eller der er en potentiel risiko herfor ved overtrædelse af vilkåret eller hvis overtrædelse af et vilkår er sket med økonomisk vinding for øje, skal forholdet straffes efter miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 2. Manglende indberetning af egenkontrolresultater bør også anses som en skærpende omstændighed, da tilsynsmyndigheden ikke får et korrekt grundlag at reagere på.

Som et eksempel på bødeniveau for overtrædelse af vilkår, der straffes efter miljøbeskyttelseslovens § 110, stk. 2, kan nævnes en sag, hvor en kommune og et selskab, der projekterede ombygning af et rens anlæg for kommunen, hver blev idømt en bøde på kr. 100.000 for tilsidesættelse af et vilkår for spildevandsudledning. De tiltalte vidste, at der var voldsomme overskridelser af det tilladte koncentrationsniveau i spildevandet, der fremkaldte fare for miljøet. Ovennævnte dom illustrerer efter regeringens opfattelse et passende bødeniveau for tilsvarende tilfælde.

5.6. Affald

5.6.1. Generelt om håndtering af affald

Ulovlig håndtering af affald er typisk en overtrædelse af miljøbeskyttelseslovens § 43 eller affaldsbekendtgørelsen. Ifølge miljøbeskyttelseslovens § 43 er enhver, der frembringer, opbevarer, behandler eller bortskaffer affald, ansvarlig for, at der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Typiske overtrædelser af miljøbeskyttelseslovens § 43 består f.eks. i, at den kommunale indsamlings- eller anvisningsordning ikke anvendes, og at de pågældende i stedet selv håndterer affaldet, eksempelvis

ved at have et oplag af maskindele, oliebeholdere m.v. på deres ejendom eller ved at afbrænde affald, der skulle være bortskaffet på anden vis.

Herudover kan det endvidere efter omstændighederne udgøre en overtrædelse af miljøbeskyttelseslovens § 19 eller § 33, jf. afsnit 5.2 og 5.3.

Bødeniveauet på affaldsområdet ligger efter regeringens opfattelse for lavt. Bødeniveauet har ikke den nødvendige præventive effekt, når der henses til, at det for erhvervsvirksomheder nærmest er billigere at få en bøde for overtrædelse af miljølovgivningen end at håndtere affaldet korrekt. Dette selvom prisen for korrekt håndtering er meget lav. Hertil kommer, at forkert affaldshåndtering kan have store miljømæssige konsekvenser i form af skader på miljøet og naturen m.v., som er svære at genoprette og som i værste tilfælde kan være uoprettelige.

Som eksempel på en konkret sag, hvor regeringen er af den opfattelse, at bøden er for lavt udmålt, kan nævnes et tilfælde, hvor en virksomhed havde opbevaret affald på en måde, så det gav anledning til forurening og uhygiejniske forhold, ligesom affaldet ikke var sorteret i rette fraktioner. I alt var der tale om 13 overtrædelser af affaldslovgivningen over en samlet periode på næsten 1 ½ år. Gerningsmanden vedtog et bødeforelæg på 10.000 kr. Et andet eksempel er en sag, hvor der var sket afbrænding af hestegødning, uagtet at det kun måtte ske på godkendt anlæg. I denne sag blev et bødeforelæg på 1.000 kr. vedtaget af den skyldige.

Til illustration af et for lavt bødeniveau kan også nævnes en sag, hvor en person blev idømt en bøde på kr. 5.000 for overtrædelse af miljøbeskyttelseslovens § 19 og § 43 samt affaldsbekendtgørelsen. Personen havde i perioden fra september 2004 til juli 2005 undladt at bortskaffe en større mængde døde kalkuner opbevaret i 18 containere, hvilket medførte gener for naboer, smitterisiko og risiko for forurening af jord og grundvand. Den pågældende havde endvidere nedgravet en større mængde døde kalkuner uden tilladelse, hvilket medførte risiko for forurening af jord og grundvand.

Regeringen finder, at bøderne for ulovlig håndtering af affald klart skal afspejle alvoren i ikke at håndtere affaldet korrekt. Generelt finder regeringen, at bødeniveauet for håndtering af affald i strid med miljøbeskyttelseslovens § 43 eller affaldsbekendtgørelsen i almindelighed i førstegangstilfælde bør være på minimum kr. 20.000, jf. dog de særlige tilfælde nedenfor i afsnit 5.6.2.-5.6.5.